

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2005

Utgiven i Helsingfors den 2 februari 2005

Nr 45—48

INNEHÅLL

Nr		Sidan
45	Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater	137
46	Lag om ändring av radiolagen	138
47	Lag om ändring av kommunikationsmarknadslagen	145
48	Statsrådets förordning om skydd av arbetstagare mot risker som orsakas av vibrationer	147

Nr 45

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i protokollet till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater

Given i Helsingfors den 28 januari 2005

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Luxemburg den 16 oktober 2001 upprättade protokollet till konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten

Helsingfors den 28 januari 2005

av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas att lagen innan protokollet träder i kraft internationellt skall tillämpas mellan Finland och en medlemsstat som har lämnat en sådan förklaring som avses i artikel 13.5 i protokollet.

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Leena Luhtanen*

RP 178/2004
LaUB 13/2004
RSv 242/2004

Rådets akt (2001/C326/01); EGT nr C 326, 21.11.2001, s. 1

Nr 46

L a g**om ändring av radiolagen**

Given i Helsingfors den 28 januari 2005

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i radiolagen av den 16 november 2001 (1015/2001) 15 § 5 mom. och 24 § 1 mom.
 3 punkten,

ändras lagens rubrik, 1 § 3 punkten, 2 § 1 mom., 4 § 3 a-punkten, rubriken för 5 §, 6 § 2 och 4 mom., 8 § 3 mom., 12 § 1 punkten, 15 § 3 mom., 18 §, rubriken för 3 kap., 19 § 3 och 4 mom., 20 § 1 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 23 § 1 mom., 27 §, 28 § 2 och 3 mom., 29 §, rubriken för 32 § och 32 § 2 och 3 mom., 34 § 1 och 3 mom., 37 § 1 och 3 mom., 39 § 1 mom. 3 punkten och 42 §,

av dem 1 § 3 punkten, 2 § 1 mom., 4 § 3 a-punkten, rubriken för 5 §, 6 § 2 och 4 mom., rubriken för 3 kap., 19 § 3 och 4 mom., 20 § 1 mom., 21 §, 22 § 1 mom., 27 §, 28 § 2 och 3 mom., 29 §, rubriken för 32 § och 32 § 2 och 3 mom. och 39 § 1 mom. 3 punkten sådana de lyder i lag 399/2003, samt

fogas till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, nya 3 b och 3 c-punkter, till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 6 mom., till lagen nya 21 a—21 d §, till 31 §, sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, ett nytt 4 mom. och till 37 § ett nytt 3 mom., varvid det ändrade 3 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 4 och 5 mom., som följer:

L a g**om radiofrekvenser och teleutrustningar**

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att

3) skapa betingelser för en så fri rörlighet
 för teleutrustningar som möjligt,

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om utsläppande på marknaden och saluföring av teleutrustningar, innehav och användning av radioanläggningar samt planering av användningen av radiofrekvenser och anvisning av dem för olika ändamål.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

3 a) teleterminalutrustning utrustning som för sändning, bearbetning eller mottagande av meddelanden är avsedd att via ledning, per radio, optiskt eller på något annat elektromagnetiskt sätt vara antingen direkt kopplad till en anslutning i allmänt kommunikationsnät eller att direkt eller indirekt kopplad till en anslutning i allmänt kommunikationsnät fungera med det allmänna kommunikationsnätet,

3 b) nätverksutrustning utrustning som är avsedd att användas för överföring eller styrning av meddelanden i kommunikationsnät,

3 c) teleutrustning radioanläggning, teleterminalutrustning och nätverksutrustning,

5 §

Ansvariga i stället för tillverkare av teleutrustning

6 §

Användning av radiofrekvenser

Statsrådet fastställer en plan för användning av de frekvensområden som anvisas för koncessionsberoende televerksamhet enligt 4 § i kommunikationsmarknadslagen (393/2003) samt koncessionsberoende television- och radioverksamhet enligt 7 § i lagen om television- och radioverksamhet (744/1998).

I enskilda fall kan Kommunikationsverket av tekniska skäl avvika från en fastställd användningsplan enligt 2 mom., om det är nödvändigt för att hindra eller avlägsna störningar av radiokommunikationen. Kommunikationsverket kan av grundad anledning för ett radiofrekvensområde enligt användningsplanen tillåta också annan radiokommu-

nikation än sådan som anges i dess användningsändamål, om sådan radiokommunikation inte begränsar frekvensområdets användning för dess primära användningsändamål och inte leder till störningar i den radiokommunikation som är primär.

7 §

Radiotillstånd

En företrädare för en främmande stat behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare vid stats- eller arbetsbesök, om Kommunikationsverket informerats om innehavet och användningen av radiosändaren och om Kommunikationsverket har fått de uppgifter som verket begärt om radiosändarens konstruktion.

8 §

Tillståndsvillkor

Under radiotillståndets giltighetstid kan Kommunikationsverket ändra tillståndsvillkoren utan tillståndshavarens samtycke, om det är nödvändigt då planerna för radiofrekvenser ändras eller på grundval av frekvensföreskrifter eller förpliktelser i internationella fördrag, eller om det är motiverat för att förebygga eller avhjälpa störningar av radiokommunikationen. Tillståndsvillkoren kan ändras också om det är nödvändigt för att användningen av radiofrekvenserna behöver omorganiseras när de ekonomiska eller tekniska verksamhetsförutsättningarna för ett teleföretag på marknaden förändras, ett nytt teleföretag kommer in på marknaden eller det sker andra motsvarande förändringar av förhållandena på marknaden.

12 §

Återkallande av radiotillstånd och radiofrekvensreservering

Kommunikationsverket får helt eller delvis återkalla radiotillstånd eller radiofrekvensreserveringar, om

- 1) tillståndshavaren trots åtgärder enligt

36 § på ett med avseende på störningsfri radiokommunikation väsentligt sätt gör sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av denna lag eller de bestämmelser, föreskrifter eller tillståndsvillkor som utfärdats med stöd av den eller gör sig skyldig till ett väsentligt brott mot betalningsskyldigheten i anslutning till radiotillståndet eller radiofrekvensreserveringen,

15 §

Påvisande av behörighet

För erhållande av behörighetsbevis skall behörighetsexamen avläggas. Vid examen skall den som deltar i examen visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och anläggningarna inom det ifrågavarande slaget av radiokommunikation och har nödvändiga språkkunskaper. Kommunikationsverket beslutar om examensfordringarna och examensförrättarna. På ansökan kan en instans utanför verket förordnas till examensförrättare. Examensförrättaren skall ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver. I fråga om de allmänna grunderna för när examensrelaterade prestationer skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek gäller då i tillämpliga delar 4—7 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Bestämmelser om avgifter för dessa prestationer kan utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet med iakttagande av 8 § 2 och 3 mom. i lagen om grunderna för avgifter till staten.

18 §

Återkallande av behörighets- och kompetensbevis

Kommunikationsverket kan återkalla ett behörighets- eller kompetensbevis, om den som innehar beviset sänder ett i 34 kap. 10 § i strafflagen avsett falskt alarm med en radiosändare, med en radiosändare stör radiokommunikationen på ett sätt som är straffbart enligt 38 kap. 5, 6 eller 7 § i

strafflagen eller upprepat bryter mot bestämmelserna om radiokommunikation eller upprepat av oaktsamhet orsakar skadliga störningar av radiokommunikationen.

3 kap.

Utsläppande på marknaden av teleutrustningar

19 §

Import, försäljning, saluföring, demonstration och användning

Till Finland får importeras i försäljnings- eller överlåtelsesyfte eller i Finland hållas till salu, säljas eller överlåtas endast sådan teleterminalutrustning eller nätverksutrustning som uppfyller de väsentliga krav som anges i denna lag samt bestäms och föreskrivs med stöd av den och som är försedd med nödvändiga märkningar och en försäkran om överensstämmelse. Teleterminalutrustningen skall dessutom vara försedd med en märkning om användningsändamålet.

Också andra teleutrustningar avsedda att släppas ut på marknaden i Finland än de som nämns i 1—3 mom. får ställas till påseende, om det genom en tydlig märkning klart anges att utrustningen inte kan släppas ut på marknaden förrän det har säkerställts att den uppfyller de väsentliga kraven enligt 20 §.

20 §

Väsentliga krav

En teleutrustning skall uppfylla följande väsentliga krav:

1) krav som gäller skydd av människors hälsa och säkerhet, inbegripet elsäkerhetskraven så som särskilt bestäms om dem, utan tillämpning av spänningsgränserna för radioanläggningar och teleterminalutrustning,

2) skyddskraven i fråga om elektromagnetisk kompatibilitet, så som Kommunikationsverket bestämmer,

3) kravet på effektiv användning av radiofrekvenser och omloppsbaneresurser i syfte att undvika skadliga störningar.

21 §

Förfarande för bedömning av överensstämmelse

Att en teleutrustning överensstämmer med kraven skall påvisas genom

- 1) intern produktionskontroll,
- 2) intern produktionskontroll som omfattar särskild provning av radioanläggningar och teleterminalutrustning,
- 3) intern produktionskontroll som omfattar särskild provning av radioanläggningar och teleterminalutrustning och utlåtande av ett bedömningsorgan,

3 a) intern produktionskontroll som innehåller ett utlåtande av ett bedömningsorgan,

3 b) produktionskontroll som innehåller i 14 § i elsäkerhetslagen (410/1996) avsett intyg eller beskrivning av ett besiktningsorgan, eller genom

- 4) fullständig kvalitetssäkring.

Vid varje förfarande som avses i 1 mom. skall tillverkaren av en teleutrustning säkerställa att utrustningen uppfyller de väsentliga kraven enligt 20 § samt upprätta ett dokument där det försäkras att utrustningen uppfyller dessa krav (försäkran om överensstämmelse). Vid förfarandet enligt 1 mom. 2 punkten skall utrustningen dessutom genomgå särskild provning. Vid förfarandet enligt 1 mom. 3 och 3 a-punkten skall därtill ett bedömningsorgan föreläggas dokumentation om den tekniska konstruktionen som bygger på resultaten från provningen och på det tekniska dokumentet om utrustningen.

Ett negativt utlåtande om dokumentationen av utrustningens tekniska konstruktion hindrar inte tillverkaren, i annat fall än vid det i 1 mom. 3 b-punkten avsedda bedömningsförfarandet, att släppa ut utrustningen på marknaden, om den uppfyller de väsentliga kraven enligt 20 §.

Vid förfarandet enligt 1 mom. 4 punkten skall tillverkaren vid planering, tillverkning och kontroll av produkter tillämpa ett kvalitetssystem som är godkänt av ett bedömningsorgan. För övervakningen skall tillverkaren ge bedömningsorganet nödvändiga uppgifter och tillåta kontroll av sina produktions-, kontroll-, provnings- och lagerlokaler. Om kvalitetssystemet inte längre uppfyller de krav

som ställs på det med stöd av denna lag, kan bedömningsorganet återta sitt godkännande.

Dokumenterna i anslutning till förfarandena för säkerställande av överensstämmelse skall upprättas på finska eller svenska eller på ett språk som godkänts av bedömningsorganet eller Kommunikationsverket. Tillverkaren skall hålla nämnda dokument tillgängliga för de nationella myndigheterna i de stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet i minst tio år efter det att den sista teleutrustningen tillverkades.

Kommunikationsverket meddelar närmare föreskrifter om förfarandet för säkerställande av överensstämmelse och de dokument som skall upprättas i samband med det.

21 a §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om radiosändare

Om tillverkaren av en radiosändare har tillämpat de harmoniserade standarder som avses i 4 § 8 punkten, skall radiosändarens överensstämmelse med kraven påvisas genom ett bedömningsförfarande enligt 21 § 1 mom. 2, 3 eller 4 punkten.

Om tillverkaren av en radiosändare inte har tillämpat de harmoniserade standarder som avses i 4 § 8 punkten eller har tillämpat dem endast delvis, skall radiosändarens överensstämmelse med kraven påvisas genom ett bedömningsförfarande enligt 21 § 1 mom. 3 eller 4 punkten. Överensstämmelse som avser radiosändarens elektromagnetiska kompatibilitet kan påvisas också genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 3 b-punkten.

21 b §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om radiomottagare

Att en radiomottagare och mottagarenheterna i en radioanläggning stämmer överens med kraven skall påvisas genom ett bedömningsförfarande enligt 21 § 1 mom. 1, 3 eller 4 punkten. Överensstämmelse som avser radiomottagarens elektromagnetiska kompatibilitet kan också påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 3 b-

punkten. Överensstämmelse i fråga om radiomottagare som avser mottagande av enbart televisions- eller radioprogram skall påvisas genom ett bedömningsförfarande enligt 21 § 1 mom. 1 eller 3 b-punkten.

21 c §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om teleterminalutrustning

Att teleterminalutrustning stämmer överens med kraven skall påvisas genom ett bedömningsförfarande enligt 21 § 1 mom. 1, 3 a eller 4 punkten. Överensstämmelse som avser teleterminalutrustningens elektromagnetiska kompatibilitet kan också påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 3 b-punkten.

21 d §

Säkerställande av överensstämmelse i fråga om nätverksutrustning

Att nätverksutrustning, vars tillverkare har tillämpat nationella standarder motsvarande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning offentliggjorda harmoniserade standarder om elektromagnetisk kompatibilitet eller sådana nationella standarder, för vilkas tillämpningsområde det inte finns harmoniserade standarder, stämmer överens med kraven skall påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 1 punkten.

Att nätverksutrustning, vars tillverkare inte har tillämpat i 1 mom. avsedda standarder eller har tillämpat dem endast delvis, stämmer överens med kraven skall påvisas genom bedömningsförfarandet enligt 21 § 1 mom. 3 b-punkten.

22 §

Märkning och information

Tillverkaren av en teleutrustning skall förse en i enlighet med 21 § säkerställd utrustning med en märkning så som Kommunikationsverket bestämmer.

23 §

Anmälan om utsläppande på marknaden

Om en enligt 21 a § säkerställd radiosändare fungerar på frekvenser som i föreskrifter av Kommunikationsverket anvisas för andra användningsändamål, skall tillverkaren till Kommunikationsverket anmäla planerna på att släppa ut radiosändaren på marknaden.

27 §

Vissa andra myndigheters uppgifter

Polisen och gränsbevakningsväsendet övervakar vid sidan av Kommunikationsverket att 7 § 1 mom. och 15 § 1 mom. iaktas. Sjöfartsverket övervakar vid sidan av Kommunikationsverket att 15 § 1 mom. och 16 § 1 mom. iaktas. Tullmyndigheterna övervakar vid sidan av Kommunikationsverket att gällande lagstiftning och andra bestämmelser om import av teleutrustning iaktas.

28 §

Uppgifter som skall lämnas till Kommunikationsverket

Den som håller teleutrustning till salu skall på begäran förse Kommunikationsverkets kontrollörer med information om den tekniska konstruktionen hos radioanläggningarna eller teleterminalutrustningen, säkerställandet av överensstämmelsen och överlåtelser.

Den som innehar eller äger en teleutrustning är skyldig att ge Kommunikationsverket uppgifter om konstruktionen, användningen och placeringen och uppgifter som behövs vid indrivningen av avgifter.

29 §

Erhållande av uppgifter av tullmyndigheterna

Utan hinder av bestämmelserna om sekretess har Kommunikationsverket rätt att av tullmyndigheterna erhålla uppgifter om namnet på den som importerar en teleutrustning

samt om antalet utrustningar som importerats och om tidpunkten för importen.

31 §

Kontroll

Vad som i 3 mom. föreskrivs om Kommunikationsverkets kontrollör gäller också företrädare för gränsbevakningsväsendet.

32 §

Undersökning av teleutrustning

Om den teleutrustning som har tagits för undersökning uppfyller kraven enligt denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och utrustningens värde har sjunkit på grund av undersökningen, skall till ägaren på yrkande betalas en ersättning för utrustningen som motsvarar det gängse priset.

Om en teleutrustning på ett väsentligt sätt strider mot denna lag eller de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den, kan Kommunikationsverket förplikta tillverkaren eller importören att ersätta undersökningskostnaderna och dra bort utrustningen från marknaden.

34 §

Förhindrande av störningar

Kommunikationsverket har rätt att förbjuda import, saluföring, försäljning, överlåtelse och användning av en teleutrustning samt en i 14 § avsedd särskild elutrustning, om utrustningen har orsakat skadliga störningar eller om det på sannolika grunder kan antas att den orsakar skadliga störningar.

Kommunikationsverket har rätt att kontrollera och ta till undersökning en radioanläggning som på sannolika grunder misstänks strida mot bestämmelser eller föreskrifter i denna lag eller givna med stöd av dem. Om en radioanläggning eller dess användning konstateras på ett väsentligt sätt strida mot denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter

samt utfärdats med stöd av den eller att anläggningen kan orsaka skadliga störningar, kan Kommunikationsverket tillfälligt sätta radioanläggningen ur funktion, om detta kan ske utan att den som innehar radioanläggningen försakats oskälig olägenhet eller skada med hänsyn till omständigheterna. På tagande av en radioanläggning till undersökning tillämpas i övrigt bestämmelserna i 32 §.

37 §

Radiokommunikationens konfidentiella natur

Radiokommunikation är konfidentiell och får mottagas endast av den som kommunikationen är avsedd för.

Som konfidentiell radiokommunikation anses inte

- 1) originalsändningar av televisions- och ljudradioprogram,
 - 2) nödanrop,
 - 3) radiokommunikation på allmän anropskanal,
 - 4) radioamatörkommunikation,
 - 5) kortvågsradiokommunikation på frekvensområdet 27 megahertz,
- och inte annan sådan radiokommunikation som är avsedd att mottas allmänt.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. hindrar inte att uppgifter om en konfidentiell radiosändnings existens och dess identifieringsuppgifter lämnas till Kommunikationsverket, om det är nödvändigt för att identifiera och lokalisera störningar av radiokommunikationen, avhjälpa eller begränsa störningar eller för att få den som orsakat störningar ställd under åtal. Uppgifter om innehållet i en konfidentiell radiosändning får lämnas bara om det är nödvändigt för att identifiera, lokalisera, avhjälpa eller begränsa störningar av radiokommunikation i säkerhetssyfte eller för att få den som orsakat störningar ställd under åtal.

39 §

Straffbestämmelser

Den som uppsåtligen

3) bryter mot bestämmelserna om import, försäljning, saluföring, överlåtelse eller ställande till påseende av en teleutrustning eller mot ett förbud som utfärdats då en teleutrustning tagits för undersökning, eller

— — — — —
skall för brott mot radiolagen dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.
— — — — —

42 §

God förvaltning och rättsskydd

När ett bedömningsorgan och en sådan examensförrättare som avses i 15 § 3 mom. fullgör sina uppgifter enligt denna lag skall de

Helsingfors den 28 januari 2005

iakttas vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och språklagen (423/2003).

Rättelse i ett beslut av ett bedömningsorgan om kvalitetssäkringssystemet för en radioanläggning samt i beslut om förkastande av en behörighetsexamen kan sökas hos Kommunikationsverket. Yrkande på rättelse skall framställas inom 30 dagar från delgivningen av beslutet. Ändring i ett beslut som meddelats med anledning av ett yrkande på rättelse får sökas på det sätt som föreskrivs i 40 §.

—————
Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Nr 47

L a g**om ändring av kommunikationsmarknadslagen**

Given i Helsingfors den 28 januari 2005

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kommunikationsmarknadslagen av den 23 maj 2003 (393/2003) 18 § 2 mom. 14 punkten, 19 § 2 mom. 6 punkten, 37 § och 43 § 4 punkten samt fogas till 86 § ett nytt 3 mom. som följer:

18 §

Skyldigheter för företag med betydande marknadsinflytande

Företag med betydande marknadsinflytande kan under de förutsättningar och villkor som anges nedan i denna lag förpliktas att

14) iaktta de i 37 § angivna skyldigheterna som gäller prissättning och andra villkor,

19 §

Skyldigheter för andra teleföretag

Teleföretag kan under de förutsättningar och villkor som anges nedan i denna lag förpliktas att

6) iaktta de i 37 § angivna skyldigheterna som gäller prissättning och andra villkor,

37 §

Prissättning av överlåtelse av nyttjanderätt och sammankoppling samt övriga villkor

Kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 18 eller 19 § ålägga ett teleföretag en skyldighet att

1) prissätta den ersättning som tas ut för överlåtelse av nyttjanderätt, roaming eller sammankoppling så att ersättningen i enlighet med 84 § är antingen kostnadsorienterad eller icke-diskriminerande eller kostnadsorienterad och icke-diskriminerande,

2) även i övrigt iaktta icke-diskriminerande villkor,

3) vid prissättningen av den nyttjanderätt som avses i 24 och 25 § iaktta det högsta pris som fastställts av Kommunikationsverket.

Kommunikationsverket kan ålägga ett teleföretag med betydande marknadsinflytande en sådan skyldighet som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten även om teleföretaget inte åläggs en skyldighet som gäller sammankoppling eller nyttjanderätt.

Det i 1 mom. 3 punkten avsedda högsta priset får fastställas endast i undantagsfall, om

priset för nyttjanderätten klart överstiger den allmänna prisnivån eller om det annars behövs för att tillgodose syftet med nyttjanderätten. Det högsta priset skall fastställas med hänsyn till att det är kostnadsorienterat i enlighet med 84 §. Pristaket fastställs för högst tre år i sänder. I fråga om Kommunikationsverkets skyldighet att upphäva pristaket gäller vad som bestäms i 18 § 3 mom. och 19 § 3 mom.

43 §

Ersättning för användningen av telefonnät

Inkommande trafik behöver dock inte prissättas särskilt om förbindelsen upprättas

Helsingfors den 28 januari 2005

från ett fast telefonnät till ett mobilnät, utom om förbindelsen har valts med prefix eller förhandsval.

86 §

Utredningsskyldighet och kostnadsredovisning i fråga om prissättning

När Kommunikationsverket bedömer om prissättningen är kostnadsorienterad kan verket i enlighet med 84 § 1 mom. i enskilda fall besluta om maximibeloppet av den ersättning som tas ut.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2005.

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Nr 48

Statsrådets förordning

om skydd av arbetstagare mot risker som orsakas av vibrationer

Given i Helsingfors den 27 januari 2005

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från social- och hälsovårdsministeriet, föreskrivs med stöd av 39 § i arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002):

1 §

Syfte

Syftet med denna förordning är att skydda arbetstagarna mot sådana risker och olägenheter i arbetet som orsakas eller kan orsakas av exponering för vibration.

2 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på arbete på vilket arbetarskyddslagen (738/2002) tillämpas och i vilket arbetstagarna exponeras eller kan exponeras för vibration som orsakas av arbetet.

3 §

Definitioner

I denna förordning avses med:

- 1) *vibration* handvibration och kroppsvibration,
- 2) *handvibration* vibration som när den överförs till händer eller armar medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa eller säkerhet, i synnerhet blodcirkulationen, stöd- och rörelseorganen eller nervsystemet,
- 3) *kroppsvibration* vibration som när den överförs till hela kroppen medför olägenheter eller risker för arbetstagarens hälsa eller säkerhet, i synnerhet för sjukdomar i nedre ryggen eller skador på ryggraden.

4 §

Gräns- och insatsvärden för exponering

Gränsvärdet för exponering för *handvibration* är under en referensperiod på åtta timmar 5 m/s^2 och *insatsvärdet* $2,5 \text{ m/s}^2$.

Gränsvärdet för exponering för *kroppsvibration* är under en referensperiod på åtta timmar $1,15 \text{ m/s}^2$ och *insatsvärdet* $0,5 \text{ m/s}^2$.

5 §

Utredning och identifiering av vibrationsexponering

Arbetsgivaren skall utreda arbetstagarnas eventuella exponering för vibration och i enlighet därmed identifiera de faktorer som orsakar vibration.

6 §

Bedömning och mätning av exponeringsnivån

Arbetsgivaren skall bedöma och vid behov mäta nivån på arbetstagarens exponering för vibration.

7 §

Metoder för bedömning och mätning

Bedömning och mätning av vibrationsexponering skall planeras och genomföras på ändamålsenligt sätt samt vid behov upprepas.

Den som utför bedömningen och mätningen skall vara sakkunnig inom företagshälsovården eller någon annan anställd hos arbetsgivaren eller en utomstående person som har nödvändig förmåga och kunskap att bedöma och mäta vibration.

Exponeringsnivån kan bedömas genom uppföljning av arbetsrutiner och användning av de emissionsuppgifter som tillverkarna av arbetsutrustningen lämnat eller andra uppgifter om den sannolika styrkan i vibrationen från arbetsutrustningen. Vid bedömningen skall arbetsutrustningens skick och slitage beaktas.

Exponering för hand- och kroppsvibration bedöms i enlighet med punkt A 1 och B 1 i bilagan till denna förordning och mäts i enlighet med punkt A 2 och B 2.

8 §

Bevarande av exponeringsuppgifter

Arbetsgivaren skall bevara uppgifterna om bedömda och uppmätta exponeringsnivåer så länge det kan vara nödvändigt med tanke på bedömning och förebyggande av arbetstagarnas exponering för vibration från det aktuella bedömnings- och mätningsobjektet.

I fråga om bevarande av patientuppgifter bestäms särskilt.

9 §

Bedömning av olägenheter och risker

Arbetsgivaren skall på basis av sådan utredning och sådant fastställande som avses i 5 och 6 § bedöma vilken betydelse olägenheter och risker har för arbetstagarnas säkerhet och hälsa (*riskbedömning*). Arbetsgivaren skall inneha resultatet av riskbedömningen, vilket han kan ta in i en arbetsplatsutredning eller någon annan utredning. Arbetstagaren skall ha möjlighet att få information om resultatet av bedömningen.

I riskbedömningen kan ingå en utredning om att en mera detaljerad riskbedömning av grundad anledning inte är nödvändig.

Riskbedömningen skall hållas uppdaterad och ses över i synnerhet då det i arbetsmetoderna eller arbetsförhållandena inträffar

förändringar av betydelse för den eller då uppföljningen av en arbetstagares hälsotillstånd visar att det är nödvändigt.

I fråga om skyldigheten för en producent av företagshälsovårdstjänster att lämna nödvändiga uppgifter till arbetsgivaren bestäms särskilt.

10 §

Omständigheter som skall beaktas vid riskbedömning

Arbetsgivaren skall vid bedömningen av risker i synnerhet beakta

1) exponeringens nivå, typ och varaktighet, inklusive exponering för tillfällig vibration eller upprepade stötar,

2) gränsvärden och insatsvärden för exponering,

3) effekter på hälsa och säkerhet för de arbetstagare som i företagshälsovården konstaterats vara särskilt utsatta för risker,

4) faktorer som orsakar indirekta risker för arbetstagarens hälsa och säkerhet till följd av samverkan mellan vibration och konstruktioner eller annan arbetsutrustning på arbetsplatsen,

5) information från tillverkarna av arbetsutrustningen,

6) möjlighet att använda alternativ arbetsutrustning som kan minska exponeringen för vibration,

7) exponering för kroppsvibration i förhållanden där arbetstagaren på grund av arbetet och på order från arbetsgivaren vistas utöver den ordinarie arbetstiden,

8) särskilda arbetsförhållanden, såsom kyla eller nattarbete,

9) annan information som är betydelsefull för riskbedömningen, såsom information som erhållits i samband med uppföljningen av arbetstagarens hälsotillstånd eller ur publikationer i branschen.

11 §

Förebyggande eller minskning av exponering

Arbetsgivaren skall avlägsna risker för arbetstagarens hälsa eller säkerhet till följd av exponering för vibration eller, om detta inte

är möjligt, minimera dem med beaktande av den tekniska utvecklingen och åtgärder som står till förfogande för att förebygga eller minska risken eller olägenheten.

12 §

Åtgärder när insatsvärdet överskrids

Om **arbetstagarens** exponering för vibration överskrider insatsvärdet, skall arbetsgivaren på basis av riskbedömningen utarbeta och verkställa ett vibrationsbekämpningsprogram, vars syfte är att minimera vibrationsexponeringen samt anslutande risker och olägenheter för hälsan och säkerheten.

13 §

Vibrationsbekämpningsprogram

I ett vibrationsbekämpningsprogram skall i synnerhet uppmärksammas

- 1) alternativa arbetsmetoder,
- 2) val av sådan arbetsutrustning som till sin ergonomi framkallar minsta möjliga vibration med tanke på det aktuella arbetet,
- 3) användning av hjälpmedel som effektivt dämpar exponering för vibration, t.ex. säten och handtag,
- 4) underhållsplaner för konstruktioner och rutter samt arbetsutrustning som används på arbetsplatsen,
- 5) planering och placering av de platser där arbetet utförs,
- 6) information för arbetstagarna om hur arbetsutrustningen skall användas på ett riktigt och säkert sätt i syfte att minimera exponeringen för vibration,
- 7) begränsning av exponeringens varaktighet och vibrationens intensitet,
- 8) planering av arbetet så att vibrationen med beaktande av tillräckliga viloperioder i mån av möjlighet tidvis minskar eller avbryts,
- 9) tillhandahållande av kläder som skyddar mot fukt och kyla åt arbetstagare som exponeras för vibration.

14 §

Särskilt exponerade arbetstagare

Arbetsgivaren skall vidta ändamålsenliga

åtgärder för att skydda hälsan och säkerheten för arbetstagare som enligt företagshälsovården är särskilt exponerade för vibrationer.

15 §

Granskning av åtgärder

Om en läkare eller någon annan yrkesutbildad person inom företagshälsovården i samband med företagshälsovårdens uppföljning eller någon annan uppföljning av arbetstagarnas hälsotillstånd hos en arbetstagare konstaterar en sjukdom eller någon annan hälsoolägenhet som sannolikt är en följd av exponering för vibration i arbetet, skall arbetsgivaren granska de åtgärder som föreskrivs i 5, 6, 9 och 12–14 §. Arbetsgivaren skall därutöver även sörja för att hälsotillståndet hos andra arbetstagare som på motsvarande sätt exponeras för vibration kontrolleras.

16 §

Åtgärder när gränsvärdet överskrids

Om en arbetstages exponering för vibration överskrider gränsvärdet i 4 §, skall arbetsgivaren omedelbart vidta åtgärder för att minska exponeringen så att den ligger under gränsvärdet.

Arbetsgivaren skall klarlägga orsakerna till överskridningen av gränsvärdet och göra nödvändiga ändringar i skyddsåtgärderna och de förebyggande åtgärderna för att undvika ett nytt överskridande.

17 §

Undervisning och handledning för arbetstagarna

Arbetsgivaren skall lämna nödvändiga uppgifter till de arbetstagare som är exponerade för vibration i sitt arbete om resultaten av den riskbedömning som avses i 9 § samt undervisning och handledning i synnerhet om

- 1) eliminering eller minimering av de risker och olägenheter som följer av vibration,
- 2) gränsvärden och insatsvärden för vibrationsexponering,

3) resultaten av bedömningar och mätningar av vibration,

4) hälsomässiga olägenheter och risker som arbetsutrustningen eventuellt orsakar arbetstagarens säkerhet eller hälsa,

5) säkra arbetsrutiner,

6) identifiering och rapportering av skador och symptom som följer av vibration,

7) företagshälsovården och dess verksamhet.

18 §

Samarbete

I fråga om samarbete och information mellan arbetsgivaren och arbetstagarna bestäms särskilt.

19 §

Undantag inom sjö- och luftfart

Vid bedömning och mätning av nivån på arbetstagarnas exponering för vibration i sjö- och luftfart får vibrationer med en frekvens under 1 hertz lämnas obeaktade. Likaså kan vibrationen vid start och landning inom flygtrafiken lämnas obeaktad. Även härvid skall de allmänna principerna för arbetstagarnas säkerhet och hälsa beaktas.

20 §

Gränsvärden för tillfällig vibration vid kraftiga variationer i vibrationen

Om arbetstagarens exponering för hand- eller kroppsvibration i allmänhet inte överskrider insatsvärdet men varierar kraftigt från

Helsingfors den 27 januari 2005

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

ett arbetsskede till ett annat och sporadiskt kan överskrida gränsvärdet för exponeringen, behöver arbetsgivaren med beaktande av arbetets eller verksamhetens natur inte vidta de åtgärder som avses i 16 §, om den genomsnittliga exponeringen under en period på 40 timmar inte överskrider gränsvärdet för exponeringen och om kroppsvibrationen inte tillfälligt överskrider värdet 7 m/s² eller handvibrationen inte tillfälligt överskrider värdet 35 m/s².

Arbetsgivaren skall i en sådan situation som avses i 1 mom. visa att de risker och olägenheter för arbetstagarens hälsa och säkerhet som följer av en tillfällig överskridning av gränsvärdet för exponeringen är mindre än de risker och olägenheter som följer av en exponering enligt gränsvärdet för exponering i 4 §. Dessutom skall arbetstagarnas hälsotillstånd följas effektivare enligt vad som föreskrivs särskilt därom.

21 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 6 juli 2005.

Förordningens 19 och 20 § är i kraft till och med den 5 juni 2009.

På arbetsutrustning som tagits i bruk före den 6 juli 2007 och i fråga om vilken gränsvärdena för exponering inte kan iaktas med beaktande även av den senaste tekniska utvecklingen och arbetsarrangemangen, tillämpas 16 § från och med den 6 juli 2010. På arbetsutrustning som används inom jord- och skogsbruket tillämpas 16 § från och med den 6 juli 2014.

Regeringssekreterare Tuula Andersin

A. HANDVIBRATION

1. *Bedömning av exponeringen*

Bedömningen av exponering för handvibration grundar sig på en beräkning av den dagliga exponeringen under en åttatimmarsperiod beräknad som ett nominellt medelvärde för 8 timmar A(8) för vibration som överförs till händerna. Den dagliga exponeringen anges som en vektorsumma av effektivvärdena för den frekvensvägda accelerationen dvs. som ett s.k. totalvärde. Effektivvärdena a_{hwx} , a_{hwy} och a_{hwz} bestäms rätvinkligt mot varandra. Exponeringen bedöms enligt kapitlen 4 och 5 i, och bilaga A till ISO-standard 5349-1 (2001).

Exponeringen kan bedömas genom en uppskattning som utgår från de uppgifter om emissionsnivån från använd arbetsutrustning som tillverkarna av utrustningen tillhandahåller, och genom en studie av arbetstider och arbetsrutiner eller genom mätning.

2. *Mätning*

När mätning görs enligt 6 §

a) får de metoder som används omfatta stickprovsundersökningar, som måste vara representativa för arbetstagarens personliga exponering för vibrationen i fråga; de metoder och den apparatur som används måste anpassas till den specifika karaktärstiken hos den vibration som skall mätas, till miljöfaktorer och till mätutrustningens karaktärstik i enlighet med ISO-standard 5349-2 (2001). Handvibration av impulskaraktär kan dock kräva specialarrangemang.

b) skall mätningar göras på varje hand vad avser utrustning som måste hållas med båda händerna. Exponeringen bestäms med hänsyn till det högre av de båda värdena; information om värdet för den andra handen skall också ges.

3. *Störningar*

Bestämmelserna i 10 § 4 punkten i förordningen är i synnerhet tillämpliga när vibrationen stör handhavandet av reglage eller avläsningen av mätare.

4. *Indirekta risker*

Bestämmelserna i 10 § 4 punkten i förordningen är i synnerhet tillämpliga när vibrationen påverkar konstruktionernas stabilitet eller sammanhållningen i fogarna.

5. *Personlig skyddsutrustning*

Personlig skyddsutrustning mot handvibration kan ingå i det vibrationsbekämpningsprogram som avses i 12 §.

B. KROPPSVIBRATION

1. *Bedömning av exponeringen*

Bedömningen av exponeringen för kroppsvibration grundar sig på en beräkning av det nominella medelvärdet för den dagliga exponeringen under en åttatimmarsperiod. För ensittande eller stående arbetstagare anges exponeringen som det högsta värdet av talen $1,4 a_{wx}$, $1,4 a_{wy}$, a_{wz} , där x och y avser vågrät vibration och z lodrät vibration enligt kapitlen 5, 6 och 7 i, samt bilagorna A och B till ISO-standard 2631-1 (1997).

Exponeringen kan bedömas genom en uppskattning som utgår från de uppgifter om emissionsnivån från använd arbetsutrustning som tillverkarna av utrustningen tillhandahåller, och genom en studie av arbetstider och rutiner eller genom mätning.

2. *Mätning*

När mätning görs enligt 6 § får de metoder som används omfatta stickprovsundersökningar, som måste vara representativa för arbetstagarens personliga exponering för vibrationen i fråga. De metoder som används måste anpassas till den specifika karaktärstiken hos den vibration som skall mätas, till miljöfaktorer och till mätutrustningens karaktärstik. Kroppsvibration av impulskaraktär kan dock kräva specialarrangemang.

3. *Störningar*

Bestämmelserna i 10 § 4 punkten i förordningen är i synnerhet tillämpliga när vibrationen stör handhavandet av reglage eller avläsningen av mätare.

4. *Indirekta risker*

Bestämmelserna i 10 § 4 punkten i förordning är i synnerhet tillämpliga när vibrationen påverkar konstruktionernas stabilitet eller sammanhållningen i fogarna.

5. *Förlängning av exponeringen*

Bestämmelserna i 10 § 7 punkten i förordningen är i synnerhet tillämpliga när arbetstagaren på grund av arbetets karaktär har tillgång till viloutrymmen som arbetsgivaren ansvarar för. Exponering för kroppsvibration i sådana utrymmen skall vara på en nivå som är förenlig med deras syfte och användningsvillkor, utom vid force majeure.